

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Рэктар БДУ культуры і мастацтваў

Я.Д.Грыгаровіч

“ ” 200 г.

ПАЛАЖЭННЕ АБ РЭЙТЫНГАВАЙ СІСТЭМЕ АЦЭНКІ ВУЧЭБНА-ПАЗНАВАЛЬнай ДЗЕЙНАСЦІ СТУДЭНТАЎ БДУ КУЛЬТУРЫ І МАСТАЦТВАЎ

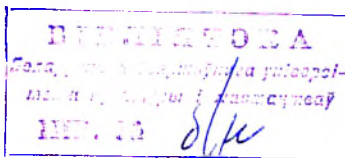
1. Мэта і функцыі рэйтынгавай сістэмы ацэнкі вучэбнай дзейнасці студэнтаў

Праверка і ацэнка вучэбнай работы студэнтаў з’яўляюцца важнымі часткамі навучальнага працэсу. Яны даюць магчымасць вызначыць, у якой ступені рэалізаваны мэты і задачы навучання, устанавіць узровень сфарміраванасці ў студэнтаў ведаў, уменняў і навыкаў, улічыць іх цікавасць да вучобы, імкненне да авалодання ведамі.

Павышэнню эфектыўнасці і актыўнасці работы студэнтаў на працягу семестра, акадэмічнага года і ўсяго перыяду навучання садзейнічае рэйтынгавая сістэма, якая шырока ўкараняецца ў практыку вышэйшай школы.

Асноўнымі мэтамі выкарыстання новай сістэмы ацэнкі вучэбных дасягненняў студэнтаў з’яўляюцца стымуляванне вучэбна-пазнавальнай дзейнасці студэнтаў, забеспячэнне ўмоў для фарміравання адэкватнай самаацэнкі асобы і рэалізацыі прынцыпу аб’ектыўнасці ў ацэньванні вынікаў вучэбнай, навуковай і мастацка-творчай работы студэнтаў.

Рэйтынгавая сістэма ў працэсе навучання выконвае шэраг функцый: адукацыйную, стымулюючую, сацыяльную, дыягнастычную, кантралюючую. Яны праяўляюцца ў аналізе вучэбных дасягненняў кожнага студэнта, працэсуальнага боку вучэбнай дзейнасці; аб’ектыўнай ацэнцы ўзроўню засваення студэнтамі вучэбнага матэрыялу, спосабе вырашэння

прадстаўленай ВНУ задачы для далейшай карэкцыі недахопаў у працэсе навучання. Увасабленне названых функцый звязана таксама з ранжыраваннем пытанняў, заданняў, дыдактычных тэстаў, адпаведных метадаў і сродкаў ацэньвання з улікам узроўня складанасці вучэбнай дзейнасці. Рэйтынгавая сістэма прадугледжвае выкарыстанне прадметна-экзаменацыйнымі камісіямі такіх дыдактычных сродкаў, якія дазваляюць фіксаваць вучэбныя дасягненні кожнага студэнта і ўлічваць індывідуальныя якасці яго асобы. Выкарыстанне рэйтынгавага кантролю вучэбнай работы студэнтаў садзейнічае дасягненню больш высокага ўзроўню падрыхтоўкі спецыялістаў, павышэнню ўроўню арганізаванасці навучальнага працэсу, актывізацыі навукова-метадычнай дзейнасці выкладчыкаў, устаўленню эфектыўнай зваротнай сувязі студэнтаў, выкладчыкаў, дэканатаў, кафедраў і студэнтаў.

Багучыя рэйтынгі актывізуюць мастацка-творчую і грамадскую дзейнасць студэнтаў, садзейнічаюць атрыманню кафедрам аб'ектыўных даных, неабходных для арганізацыі навучання студэнтаў па шматузроўнявай сістэме адукацыі.

2. Сістэма налічэння балаў з улікам відаў вучэбна-пазнавальнай дзейнасці студэнтаў

Рэйтынгавая сістэма ацэнкі ўводзіцца на ўсіх факультэтах і кафедрах. З яе дапамогай ацэньваюцца ступень засваення вучэбных дысцыплін, уключаных у тыпавыя і рабочыя вучэбныя планы, а таксама пазаўдыторная мастацка-творчая і навуковая дзейнасць студэнтаў.

Рэйтынгавая сістэма функцыяніруе на двух узроўнях:

- а) па кожнай вучэбнай дысцыпліне (прыватны);
- б) па сукупнасці дысцыплін, якія вывучаюцца ў пэўным семестры (агульны).

Па кожнай дысцыпліне, уключанай у тыпавыя і рабочыя планы, прадметна-метадычныя камісіі кафедраў выдзяляюць

сістэму сэнсавых блокаў (модуляў) і вызначаюць па іх формы кантролю, тэрміны правядзення кантрольных мерапрыемстваў, колькасць балаў, якімі ацэньваецца засваенне матэрыялу пэўнага блока.

На лекцыях, семінарскіх і практычных занятках выкарыстоўваецца інтэгральная ацэнка вучэбна-пазнавальнай дзейнасці студэнтаў за семестр, якая ўлічвае розныя віды дзейнасці (наведванне заняткаў, узровень падрыхтаванасці да іх, удзел у дыскусіях, наяўнасць канспектаў, рэфератаў і інш.).

Ацэнка лабараторных і індывідуальных заняткаў ажыццяўляецца шляхам налічэння балаў за кожнае выкананае заданне, пры гэтым заданні рознай складанасці ацэньваюцца рознай колькасцю балаў, а сумарная адзнака ўлічвае як якасць выкананых заданняў, атрыманы вынік (курсавая праца, рэферат, мастацкі твор, канцэртная праграма, канцэртны нумар, сцэнарыі і інш.), своечасовасць выканання, так і ўзровень справаздачы па ёй.

Акрамя абавязковых балаў, студэнтам могуць налічвацца прэміяльныя балы за дадатковую аўдыторную і пазааўдыторную дзейнасць. Кафедрай устанаўліваецца і памяншальны каэфіцыент за своечасова нявыкананую работу.

Кафедрамі ўстанаўліваецца рэйтынг (мінімум балаў), які неабходна набраць студэнту за семестр для допуску яго да заліковай і экзаменацыйнай сесіі. Атрыманы сумарны рэйтынг улічваецца выкладчыкам падчас прыёму залікаў і экзаменаў.

Ранжыраванне відаў вучэбнай дзейнасці студэнтаў:

- наведванне лекцый – 2 балы;
- адказ на семінарскіх занятках – да 5 балаў;
- індывідуальныя, практычныя і лабараторныя заняткі – да 4 балаў;
- педагагічная і вытворчая практыка – да 10 балаў;
- курсавая работа – да 5 балаў;

- дыпломная работа – да 20 балаў;
- удзел у навуковых канферэнцыях, публікацыя тэзісаў – да 10 балаў;
- падрыхтоўка рэферата і яго абарона – да 5 балаў;
- калектывум па асобных вучэбных модулях – да 10 балаў;
- кантрольная работа, тэспіраванне – да 10 балаў.

Прэміяльныя балы:

- актыўнасць на семінарскіх занятках – да 3 балаў;
- удзел у фестывалях і конкурсах – да 10 балаў;
- аналіз манаграфічных крыніц з выступленнем перад групай – да 10 балаў.

Памяншальныя балы:

- адсутнасць на занятках без уважлівай прычыны – мінус 2 балы;
- незадавальняючая ацэнка за вусны адказ, пісьмовую работу – мінус 2 балы;
- несвоечасовая (без уважлівай прычыны) падрыхтоўка рэферата – мінус 1 бал за кожны пратэрмінаваны дзень, курсавой работы – мінус 2 балы за кожны пратэрмінаваны дзень.

Сума балаў па ўсіх формах кантролю, прадугледжаных у семестры на кожны прадмет, дае максімальную колькасць балаў, якую можа набраць студэнт.

Рэйтынг вызначаецца ў % ад максімальнай колькасці балаў і суадносіцца з 10-бальнай ацэнкай якасці ведаў.

Звыш 100%	– 5+ (10 балаў);
100%	– 5 (9 балаў);
95–100%	– 5- (8 балаў);
90–95%	– 4+ (7 балаў);
85–90%	– 4 (6 балаў);
80–85%	– 4- (5 балаў);
75–80%	– 3+ (4 балы);
70–75%	– 3 (3 балы).

Да выніковай ацэнкі ўзроўню ведаў (экзамену) дапускаюцца студэнты, якія набралі не менш за 70% ад максімальнай колькасці балаў. Пры наяўнасці меншай колькасці балаў студэнт павінен выканаць усе віды заданняў, якія прадугледжаны па вучэбным курсе.

3. Вызначэнне сумарнага рэйтыngu студэнта і ўлік балаў

Выніковым рэйтыngам з'яўляецца сярэднеарыфметычная сума, якая атрымліваецца ад усіх прыватных рэйтынгаў. Сумарны рэйтынг па асобнай вучэбнай дысцыпліне вызначаецца кафедрай у балах, пры гэтым магчыма выкарыстанне розных шкал ацэнкі. Часцей за ўсё выкарыстоўваецца 100-бальная шкала за семестр.

Бягучыя рэйтыngі характарызуюць студэнта ў працэсе вучобы на працягу семестра па выніках рубажнага кантролю. Сумарны рэйтынг фарміруецца падчас завяршэння вучэбнага семестра па выніках рубажнага кантролю.

Велічыня аб'ёму ведаў і іх якасць вызначаюцца двума складнікамі. Адзін з іх характарызуе ступень паспяховасці работы студэнта на працягу семестра. Другі з'яўляецца паказчыкам выніковых кантрольных мерапрыемстваў самастойнай працы. Кожны з гэтых складнікаў ацэньваецца ў межах ад 0 да 50 балаў і адлюстроўвае суадносіны своечасовага якаснага выканання поўнага аб'ёму праграмных заданняў і дадатковых відаў вучэбнай і мастацка-творчай дзейнасці.

Балы, атрыманыя падчас бягучага кантролю, выстаўляюцца выкладчыкам у журнал рэйтынгавай ацэнкі вучэбнай работы студэнтаў. Журнал захоўваецца на кафедры. У яго ў канцы семестра выстаўляецца і сумарны рэйтынг. Выніковы рэйтынг дэканатам прастаўляецца і ў ведамасць.

Дэканат на падставе журнала і экзаменацыйнай ведамасці ўводзіць лічбу, набраную па вучэбных дысцыплінах і пазаўдыторнай дзейнасці на імя кожнага студэнта ў

кам'ютэр, і вызначае рэйтынг студэнта на курсе. У канцы навучання падводзіцца сумарны рэйтынг з улікам усіх відаў вучэбнай, навукавай, мастацка-творчай і грамадскай дзейнасці студэнтаў.

Балы за курсавыя работы па спецыялізацыі выстаўляюцца камісіямі кафедраў, якія прымаюць абарону курсавых прац, і выстаўляюцца у ведамасць побач з ацэнкай за работу.

Балы за дыпломныя работы выстаўляюцца дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіяй з улікам водгукаў кіраўніка, рэцэнзентаў і ўзроўню абароны.

А.І.Смолік

МЕТАДАЛОГІЯ ФУНКЦЫЯНАВАННЯ РЭЙТЫНГАВАЙ СІСТЭМЫ

Рэфармаванне вышэйшай школы прадугледжвае дыверсіфікацыю існуючай сістэмы адукацыі з мэтай лепшага прыстаўвання яе да змен, якія адбываюцца ў эканоміцы, сацыяльным і культурным жыцці краіны, а таксама большага інтэгравання з сусветнай сістэмай адукацыі. Каб дасягнуць пастаўленай мэты, вышэйшай школе неабходна вырашыць шэраг кваліметрычных праблем. Важнейшымі з іх з'яўляюцца пераход ад звычайнай суб'ект-аб'ектнай парадыхмы працэсу навучання і выхавання да іншай, суб'ект-суб'ектнай, а таксама распрацоўка больш дасканалых адукацыйных тэхналогій, у аснову якіх пакладзена стымулюючая педагагічная сістэма.

На наш погляд, адной са складаючых такой сістэмы з'яўляецца рэйтынгавая тэхналогія навучання, структурнымі кампанентамі якой з'яўляюцца студэнты, выкладчыкі, сродкі навучання, прамежкавы і рубажны кантроль, аўдыторыя і